

یادنامه

علامه امینی

مجموعه مقالات تحقیقی

با اهتمام: دکتر سیدجعفر شهیدی
و محمدرضا حکیمی

بوستان کتاب
۱۳۹۵

www.ketab.ir

موضوع:

یادنامه: ۱۵ (تاریخ: ۳۱۶)

گروه مخاطب:

- عمومی

- تخصصی (طلاب و دانشجویان)

شماره انتشار کتاب (چاپ اول): ۱۹۹۲

سلسل انتشار (چاپ اول و دوم): ۶۵۵۴

یادنامه علامه امینی، مجموعه مقالات تحقیقی / به اهتمام دکتر سید جعفر شهیدی و محمدرضا حکیمی. - قم: مؤسسه بوستان کتاب (مرکز چاپ و نشر دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم)، ۱۳۹۰.

[۶۴۸] ص. - (مؤسسه بوستان کتاب: ۱۹۹۲) (تاریخ: ۳۱۶، یادنامه: ۱۵)

ISBN 978-964-600-086-5

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

Dr. Sayyed Ja'far Shanidi & MohammadReza Hakimi, A Memorial Note

ص. ع. به انگلیسی:

to Allameh Amini Research Essays Collection

کتابنامه

چاپ سوم: ۱۳۹۵

۱. امینی، عبدالحسین، ۱۲۸۱ - ۱۳۴۹ - یادنامه‌ها. ۲. مقاله‌های فارسی - قرن ۱۴. الف. امینی، عبدالحسین، ۱۲۸۱ - ۱۳۴۹.

ب. شهیدی، جعفر، ۱۲۹۷ - ۱۳۸۶. ج. حکیمی، محمدرضا، ۱۳۱۷ - ۱۳۷۰. د. دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم. مؤسسه بوستان کتاب.

۲۹۷ / ۹۹۸

۲ ی ۸ الف / ۲ / ۵۵ BP

شماره کتاب‌شناسی ملی: ۲۴۳۷۵۷۰

۱۳۹۵

- به اهتمام: دکتر سید محمد سعید عفر شیبیدی و محمدرضا حکیمی
- ناشر: مؤسسه بوستان کتاب
- (مرکز چاپ و نشر دفتر تبلیغات اسلامی حوزة علمیه قم)
- چاپ و صحافی: چاپخانه مؤسسه بوستان کتاب
- نویت چاپ: سوم / ۱۳۹۵ • شمارگان: ۱۰۰۰ • قیمت: ۴۰.۰۰۰ تومان

- دفتر مرکزی: قم، خ شهدا (اصفاهیه)، ص پ ۹۱۷ / ۳۷۱۸۵، تلفن: ۰۷۷۴۲۱۵۵-۷، فکس: ۳۷۷۴۲۱۵۶، تلفن پخش: ۳۷۷۴۲۴۲۶
- فروشگاه مرکزی: قم، چهارراه شهدا (عرضه ۱۲۰۰۰ عنوان کتاب با همکاری ۱۷۰ ناشر)
- فروشگاه شماره ۲: تهران، خیابان انقلاب، بین وصال و فلسطین، جنب بانک انصار، تلفن: ۸۸۹۰۶۹۱
- فروشگاه شماره ۳: مشهد، چهارراه خسروی، مجتمع پاس، جنب دفتر تبلیغات اسلامی شعبه خراسان رضوی، تلفن: ۲۳۳۳۷۲
- فروشگاه شماره ۴: اصفهان، چهار راه کرمانی، جنب دفتر تبلیغات اسلامی شعبه اصفهان، تلفن: ۰۲۷۰
- فروشگاه شماره ۵: (رنگین کمان، فروشگاه کودک و نوجوان): قم، چهارراه شهدا، نبش خیابان ارم، تلفن: ۳۷۷۴۲۴۲۶
- فروشگاه شماره ۶: قم، خیابان معلم، مجتمع ناشران، طبقه همکف، پلاک ۳۷، تلفن: ۳۷۸۴۲۵۹۰-۹۲

اطلاع از تازه های نشر از طریق پیام کوتاه (SMS) یا ارسال شماره ضراوه خود به ۰۲۷۰۰۰۰۰۰۰ و یا ارسال درخواست به:

پست الکترونیک مؤسسه: E-mail:info@bustaneketab.com

جدیدترین آثار مؤسسه و آشنایی بیشتر با آن در وب سایت: <http://www.bustaneketab.com>

با قدردانی از همکاری که در تولید این اثر نقش داشته‌اند:

• اعضای شورای بررسی آثار • دبیر شورای کتاب: جواد آنکر • سرویراستار: ابوالفضل طریقه‌دار • چکیده عربی: خلیل العصامی • چکیده انگلیسی: یحیی داوری
• قیبا: مسطفی محفوظی • حروفنگار: لایلا حاج‌اسماعیلی • اصلاحات حروفنگاری: الهام قره‌گزیلو • صفحه‌آرایی: فاطمه حیدری‌نژاد و احمد مؤتمنی • ویراستار و
کنترل نمونه‌خوانی: محمدرضا محمطفوی • نمونه‌خوانی: حسن حسینی، سیدجواد حسینی و مرتضی عراقی • بازخوانی نهایی متن: محمد حسینی • کنترل فنی
صفحه‌آرایی: سیدرضا موسوی‌منش • کارشناس طراحی و گرافیک: مسعود نجابتی • طراح جلد: محمود هدایی • اداره آماده‌سازی: حمیدرضا تیموری • اداره چاپخانه:
مجید مهدوی و سایر همکاران لیتوگرافی، چاپ و صحافی • مدیر تولید: عبدالهادی اشرفی.

فهرست مطالب

۱۳	.....	اشاره
		علامه امینی
۲۲	.....	خانندان وی
۲۳	.....	تربیت نفسی
۲۴	.....	صفات و خصوصیات
۲۵	.....	مقام علمی
۲۷	.....	تالیفات
۲۹	.....	کارها
۳۱	.....	خطیب و سخنران
۳۱	.....	سفرهای پژوهشی
۳۲	.....	مصلح دینی و اجتماعی
۳۳	.....	اهداف
۳۳	.....	درگذشت
۳۷	.....	مقاله اول: کتاب‌شناسی / احمد آرام

- ۴۱ ..... کتاب‌شناسی تنظیمی
- ۴۳ ..... کتاب‌نامه شمارشی
- ۴۳ ..... کتاب‌نامه ملی
- ۴۴ ..... کاتالوگ‌ها
- ۴۶ ..... کتاب‌نامه‌های شمارشی دیگر
- ۴۶ ..... کتاب‌نامه‌های موضوعی
- ۴۷ ..... فهرست‌ها
- ۴۸ ..... فهرست‌های تلخیصی
- ۴۸ ..... راهنماهای موضوعی
- ۴۹ ..... فهرست منابع و فهرست کتاب‌های خواندنی
- ۴۹ ..... کتاب‌نامه کتاب‌نامه‌ها
- ۵۰ ..... راه و رسم‌های کتاب‌شناسی تنظیمی
- ۵۱ ..... کتاب‌شناسی تحلیلی
- ۵۲ ..... کتاب‌شناسی و پژوهش
- ۵۴ ..... کتاب‌نامه
- ۵۵ ..... مقاله دوم: هجده هزار عالم / محمد پروین کبابادی
- ۵۷ ..... فرهنگ‌ها و لغت‌نامه‌ها و برخی از مآخذهای علمی
- ۶۰ ..... گفته‌های مفسران
- ۶۵ ..... مقاله سوم: فهرست شیخ منتجب‌الدین / سید موسی شبیری زنجانی
- ۶۸ ..... نظریه آقای رضی قزوینی درباره تاریخ منتجب‌الدین
- ۷۰ ..... گفتار علامه قزوینی و فاضل ارموی
- ۷۷ ..... موضوع فهرست شیخ منتجب‌الدین و فهرست شیخ طوسی
- ۸۲ ..... ترتیب فهرست شیخ منتجب‌الدین
- ۸۴ ..... تاریخ تالیف کتاب و تاریخ وفات شیخ محمود حمصی

۹۰	نسب شیخ منتجب‌الدین
۱۰۱	تاریخ وفات منتجب‌الدین
۱۰۵	مقاله چهارم: سیمای انسان صالح در تربیت اسلامی / حسین رزمجو
۱۱۷	مقاله پنجم: سیر تدریجی علم مصطلح الحدیث (علم درایه) / کاظم مُدیر شانه‌چی
۱۲۸	تتمیم
۱۳۳	مقاله ششم: چند سند درباره سید جمال‌الدین / محمد گلبن
۱۳۹	اما سید و سلامت دولت بریتانیا
۱۶۱	مقاله هفتم: نقش شخصیت‌ها در امید و تحرک انسان‌ها / محمد تقی جعفری
۱۶۲	ایده‌های کلی
۱۶۴	نیروی محرک تاریخ
۱۶۵	امید و حرکت انسان‌ها
۱۶۶	نقش شخصیت‌ها در امید و حرکت
۱۶۹	مقاله هشتم: آیات موزون افتاده قرآن کریم / مهین خرن ثالث (م. امید)
۱۸۲	۱. «انا فتحناک فتحاً مبیناً» (میناً - در اصل).
۱۸۲	۲. «و یهدیک صراطاً مستقیماً»
۱۸۳	۳. «و ینصرك الله نصراً عزیزاً»
۱۸۳	۴. «السکینة فی قلوب المؤمنین»
۱۸۳	۵. «ولله جنود السموات والارض»
۱۸۵	مقاله نهم: جلوه‌های تشیع در تفسیر کشف‌الاسرار / دکتر محمد مهدی رکنی‌یزدی
۱۹۰	شیوه تنظیم احادیث
۱۹۱	یادآوری
۱۹۲	احادیث نبوی در مناقب حضرت علی <small>علیه السلام</small>
۱۹۶	احادیث منقول از امام علی <small>علیه السلام</small>
۲۱۱	احادیث مترجم منقول از امام علی بن ابی طالب <small>علیه السلام</small>

۲۱۸	..... سخنان نقل شده از امام حسن بن علی <small>علیه السلام</small>
۲۲۰	..... روایت‌های منقول از امام حسین بن علی <small>علیه السلام</small>
۲۲۱	..... تزییل
۲۲۲	..... احادیث روایت شده از امام علی بن الحسین <small>علیه السلام</small>
۲۲۴	..... اخبار رسیده از امام ابو جعفر محمد بن علی باقر <small>علیه السلام</small>
۲۲۵	..... احادیث منقول از امام جعفر بن محمد صادق <small>علیه السلام</small>
۲۳۲	..... خبری چند نقل شده از امام علی بن موسی الرضا <small>علیه السلام</small>
۲۳۳	..... فضایل امیر مغان <small>علی بن محمد</small> دانش، از نوشته رشیدالدین میبدی
۲۴۱	..... نقد و اصلاح
۲۵۹	..... کتاب‌نامه
۲۶۱	..... مقاله دهم: الغدیر و وحدت اسلامی / مرتضی مطهری
۲۶۲	..... وحدت اسلامی
۲۶۵	..... علامه امینی
۲۶۹	..... برداشت دیگران از الغدیر
۲۷۱	..... مقاله یازدهم: ابن ابی الحدید / عبدالحمید آیتی
۲۸۵	..... مقاله دوازدهم: قیاس از نظر عامه و خاصه / دکتر سید جواد مصطفوی نوری
۲۸۶	..... ۱. تعریف قیاس
۲۸۷	..... ۲. قیاس از نظر اهل منطق
۲۸۸	..... ۳. ارکان قیاس
۲۸۸	..... ۴. اعتبار قیاس از نظر اهل منطق
۲۸۹	..... ۵. بطلان دوران و تردید
۲۹۱	..... ۶. تاریخچه قیاس شرعی
۲۹۵	..... ۷. قیاس معتبر
۳۰۱	..... ۸. تشخیص علل احکام

۳۰۲	۹. اقوال دانشمندان درباره قیاس
۳۰۳	۱۰. برهان قول اول و نقض آن
۳۰۵	۱۱. تفصیل قول دوم
۳۰۵	دسته اول
۳۰۷	دسته دوم
۳۱۰	۱۲. اثبات قیاس به دلیل عقل
۳۱۳	۱۳. اثبات قیاس از طریق شرع
۳۱۶	۱۴. نتیجه بحث
۳۱۹	مقاله سیزدهم: نشر بیهقی / دکتر علی اکبر فیاض
۳۲۱	نشر پیش از بیهقی
۳۲۲	تأثیر عربی
۳۲۳	نثرهای معاصر بیهقی
۳۲۳	بیهقی دو قسم نثر دارد
۳۲۵	نظری درباره سبک عربی
۳۲۷	مقاله چهاردهم: حسین منی و آنا من حسین / محمد حسن مهدوی
۳۳۰	سابقه حلف و پیمان اتحاد
۳۳۰	۱. حلف قبایل
۳۳۲	اشاره‌ای درباره حلف الفضول
۳۳۶	۲. حلف تابعیت
۳۴۰	۳. حلف موالات
۳۴۱	۴. عقد مواخات
۳۴۲	۵. عقد تنبی
۳۴۳	پیمان‌های اسلامی
۳۴۳	۱. حلف موازرت

۳۴۷	.....	روایت دیگر
۳۴۸	.....	تبلیغ به جای پیامبر
۳۵۱	.....	اسناد و شواهد
۳۵۶	.....	مورد دیگر
۳۵۸	.....	روایت سوم
۳۶۰	.....	موسی و هارون، در حدیث منزلت
۳۶۲	.....	۲. حلف مؤامنت
۳۶۴	.....	۳. حلف انصار با بیعت
۳۶۸	.....	حسین منی و انا من حسین
۳۷۰	.....	خاتمه بحث
۳۷۵	.....	مقاله پانزدهم: قرآن و اقبال / اهدای بی جنس
۳۸۴	.....	عترت <small>علیهم السلام</small> و اقبال
۳۹۱	.....	مقاله شانزدهم: چهار کتاب اصلی علم رجال / سید علی خامنه‌ای
۳۹۱	.....	موضوع علم رجال و انواع اجمالی کتب آن تا روزگار شیخ و نجاشی
۳۹۱	.....	تعریف علم رجال
۳۹۳	.....	تاریخچه و سیر اجمالی این علم تا دوره شیخ و نجاشی
۳۹۸	.....	آغاز و انگیزه تدوین هر یک از رشته‌های علم رجال
۴۰۲	.....	شخصیت رجالی شیخ طوسی
۴۰۳	.....	۱. اختیارالرجال یا تلخیص رجال‌کشی
۴۰۳	.....	۱. مشخصات کتاب
۴۰۶	.....	۲. انتساب کتاب به شیخ طوسی
۴۱۱	.....	۳. نام اصل کتاب کشی
۴۱۳	.....	۴. نحوه انتخاب و تلخیص شیخ
۴۱۵	.....	۵. کتاب‌هایی که بر محور اختیارالرجال نگارش یافته است

- یک: ترتیب قهبایی ۴۱۵
- دو: ترتیب سید یوسف بن محمدالحسینی العاملی، مؤلف جامع المقال ۴۱۶
- سه: ترتیب شیخ داود بن حسن بن یوسف البحرانی ۴۱۷
- چهارم: کتاب حل الاشکال تألیف: سیداحمد بن طاووس حلی، رجالی ۴۱۷
- پنج: کتاب تحریر طاووسی تألیف: شیخ حسن بن شهید ثانی ۴۱۸
- شش: کتاب مجمع الرجال تألیف: مولی عنایت‌الله بن شرف‌الدین قهبایی ۴۱۸
۶. انتخاب دیگری از رجال‌کشی انجام گرفته است ۴۱۸
۲. الفهرست ۴۱۹
- خصوصیات کتاب ۴۲۲
- وضع و ترتیب کتاب ۴۲۳
- چگونگی نسخه‌های فهرست ۴۲۴
- چگونگی نسخه‌های چاپی ۴۲۵
- اعتبار فهرست و انتقاد بر آن ۴۲۷
- کتاب‌هایی که بر محور الفهرست نوشته شده است ۴۲۸
- یک: معالم العلماء، تألیف رشیدالدین محمد بن علی بن شهر آشوب مازندرانی ۴۲۹
- دو: فهرست شیخ متجب‌الدین علی بن ابی القاسم عبدالشکر بن بابویه قمی ۴۲۹
- سه: تلخیص الفهرست، تألیف: شیخ نجم‌الدین ابوالقاسم جعفر بن الحسن ۴۳۰
- چهار: ترتیب قهبایی ۴۳۱
- پنج: ترتیب بحرانی ۴۳۱
- شش: شرح فهرست ۴۳۱
- هفت: ۴۳۲
- مقاله هفدهم: غدیریه‌های فارسی / دکتر سیدضیاءالدین سجای ۴۳۳
- مقاله هجدهم: تحقیق عقاید و علوم شیعی / دکتر عبد الجواد فلاطوری ۴۵۱
- تحقیق علمی چیست؟ ۴۵۳

۴۵۹	ارزش اخلاقی.....
۴۶۲	طرح این مشکل در سنت علمی تشیع.....
۴۶۷	مقاله نوزدهم: نجوم در فلسفه ارسطو همراه با تاریخچه نجومی... / غلامعلی حداد عادل.....
۴۷۱	مقدمه.....
۴۷۲	تاریخچه نظریات نجومی حکمای یونان پیش از ارسطو.....
۴۷۹	فیثاغورث (۱۸۲ - ۵۷۱ ق.م.).....
۴۸۱	افلاطون (۳۱۰ - ۴۲۰ ق.م.).....
۴۸۴	از افلاطون تا ارسطو.....
۴۸۴	انودوکسوس (۳۵۵ - ۳۰۰ ق.م.).....
۴۹۰	کالیپوس (۳۰۰ - ۳۷۰ ق.م.).....
۴۹۱	ارسطو (۳۵۵ - ۳۸۴ ق.م.).....
۵۰۹	ضمیمه.....
۵۱۲	منابع.....
۵۱۴	مقاله بیستم: چهارصد کتاب در شناخت شیعه / محمدرضا عظیمی.....
۵۵۱	چهارصد کتاب در شناخت شیعه.....
۵۸۸	استدراک مقاله سوم (فهرست شیخ متجب‌الدین).....
۵۹۱	استدراک مقاله نهم (جلوه‌های تشیع در تفسیر کشف‌الاسرار).....
۵۹۱	مهدی <small>علیه السلام</small> در روایات نبوی از طریق اهل سنت.....

نمایه

۵۹۹	آیات.....
۶۰۳	روایات.....
۶۰۴	اعلام.....

اشاره

علامه بزرگوار، آیة الله، شیخ عبدالحسین امینی تبریزی، آن طور که خود در مقدمه کتاب ارزشمند «تجلیات السیاسة» - چاپ نجف، مطبعة الغری، ۱۳۵۵ هـ - نوشته است، از تلامذه والد ماجد این جانب، مرحوم آیة الله سید مرتضی خسروشاهی، در مدت اقامت در تبریز بوده و مراحل ارشدی آن تحصیل علوم اسلامی را در خدمت ایشان طی نموده است. فرزند علامه امینی، جناب «استاد شیخ رضا عبدالحسین امینی در مقدمه چاپ چهارم کتاب العدیو، صفحه ۵۶، در این باره می نویسد:

«... انھی سطوح الفقه والأصول علی عدد من ائمة العلماء تبریز أمثال: آیة الله السید مرتضی الخسروشاهی من أساطین العلم، و جهابذة الفقه من كبار علماء تبریز.. له آثار علمية و مآثر فكرية تتم علی طول باعه وسعة اطلاعه...» و علامه امینی پس از طی این مراحل علمی در تبریز، برای ادامه تحصیل عازم حوزه علمیه نجف اشرف می گردد. با این سابقه، هر وقت علامه امینی به ایران می آمد، به سراغ ایشان می رفتم و چندین بار با ایشان دیدار داشتم؛ یک بار در قم و یک بار در تهران و بار سوم در مشهد مقدس... و باتوجه به این که ایشان خود را «تلمیذ پدر» می نامید، همواره مرا که طلبه نوجوانی بودم، مورد محبت و تفقد قرار می داد....

در سال ۱۳۳۸ ش که من به مشهد مشرف شده بودم، علامه امینی هم آن جا بود و به درخواست طلاب و فضلا و در طلایع آنان استاد محمدرضا حکیمی، چند شبی در

مدرسه نواب، ضمن اقامه نماز جماعت، برای طلاب و فضلا سخنرانی می‌کرد و مدرسه نواب با آن وسعت، مملو از جمعیت می‌شد و در خیابان‌های اطراف تا مسجد «ملا هاشم» نیز عده‌ای از مردم، ایستاده یا نشسته، به بیانات و سخنان علامه امینی گوش فرامی‌دادند.

... روزی برای دیدار، به محل اقامت ایشان که در آخر «بازار سرشور» قرار داشت، رفتم که عده‌ای از طلاب نیز آن‌جا حضور یافته بودند... علامه امینی ضمن سخن از استاد خود، به من گفتند: اگر بگویم که بانی و باعث اصلی تألیف الغدیر ابوی شما بود اغراق نگفته‌ام، چون من رفتی کتاب اهداء الحقیرة، فی معنی حدیث الغدیر ایشان را که به سال ۱۳۵۲ هـ در نجف اشرف چاپ شده بود خواندم، متوجه شدم که وقتی برای تبیین معنای «ولی» و «موسی» در حدیث غدیر، می‌شود یک جلد کتاب تألیف نمود، چرا برای روشن ساختن اصل موضوع اقدامی نشود؟ این بود که به فکر تألیف الغدیر افتادم. البته قبلاً گفته‌ام که برای تألیف «چهل سال تلاش کرده‌ام و حدود یک صد هزار جلد کتاب خطی یا چاپی را به طور مکرر، مورد مطالعه و مراجعه قرار داده‌ام....»

علامه امینی در کتاب الغدیر، ضمن معرفی مؤلفان درباره حایث الغدیر، درباره کتاب والد چنین می‌نویسد:

«المؤلفون في حدیث الغدیر... بلغ اهتمام العلماء بهذا الحدیث إلى الیه غیر قریبة، فلم یقنعهم إخراجہ بأسانید مبنوثة خلال الکتب حتی أفرده جماعة بالتألیف، فدوّنوا ما انتهى إلیهم من أسانید و ضبطوا ما صحّ لدیهم من طریقہ، کلّ ذلك علی کلاء منته من الدثور، وعن تطرّق ید التحریف إلیه. فمنهم: السید مرتضی الخسر و شاهی التبریزی، أفرده کتابه فی دلالة الحدیث و أسماؤه: إهداء الحقیرة فی معنی حدیث الغدیر. طبع فی العراق. أغرق نزعاً فی التحقیق ولم یبق فی القوس منزلاً...».

و خوشبختانه این کتاب با مقدمه و توضیحات حقیر، تحت عنوان: «معنی حدیث

الغدیر»، چندی پیش از سوی مؤسسه «بوستان کتاب» تجدید چاپ شده و در اختیار فضلا و طلاب قرار گرفته است....

... این سابقه آشنایی با مرحوم آیه‌الله امینی، موجب شد که سالیانی پیش کتاب ارزشمند «یادنامه علامه امینی» را که به کوشش دو استاد بزرگوار، مرحوم دکتر سید جعفر شهیدی و حجت‌الحق، استاد محمدرضا حکیمی تهیه و تنظیم شده و در تهران به چاپ رسیده بود، یک بار هم توسط اینجانب و در «قم» و از سوی «انتشارات رسالت» رای درگذاشت یاد و خاطره آن بزرگ‌مرد تاریخ شیعه، تجدید چاپ گردد. ... چندی پیش استاد حکیمی سخن از این کتاب به میان آمد و ایشان اظهار علاقه نمودند که به مناسبت چهارمین سال درگذشت آن بزرگوار - ۱۳۸۹ ش - کتاب یک بار دیگر تجدید چاپ شود و در اختیار علاقه‌مندان قرار گیرد. و سپس به درخواست بنده ظاهراً تنها نسخه خود را با نامش کوتاه برای اینجانب فرستادند. یادداشت ایشان چنین بود:

«به پاس جهاد چهل ساله او، در راه تألیف کتاب الغدیر و دعوت مسلمانان جهان به شناخت حقیقتی ژرف و وحدتی راستین و متعالی... کتاب عظیم و بزرگ وی که برای شناساندن «اکنون» و تجهیز «آینده»، گذشته تاریخ را روشن کند».

این بود که علی‌رغم کثرت کار تصمیم به چاپ جدید آن گرفته شد. به علت اهمیت کتاب و موقعیت نویسندگان و پدیدآورندگان آن، به نظر رسید که آن را به ناشری بسپارم که از عهده چاپ شایسته آن با ویرایش و حروفچینی جدید آن برآید... و این بود که به مدیریت محترم انتشارات «مؤسسه بوستان کتاب» پیشنهاد کردم که به چاپ و نشر آن اقدام نمایند و خوشبختانه پیشنهاد بنده برای تحقق این امر، مورد قبول افتاد و اینک کتاب با ویرایشی نو و حروفچینی جدید و در شکلی آراسته و بایسته، برای استفاده عموم به دست چاپ سپرده می‌شود....

از استاد ارجمند حضرت آقای محمدرضا حکیمی که طبق معمول و با کمال

لطف، حق نشر آن را به «مرکز بررسی‌های اسلامی - قم» واگذار کردند و همچنین مدیریت محترم و همکارانشان در «مؤسسه بوستان کتاب» که چاپ و نشر را پذیرفتند و همچنین همکاران محترم در «مرکز بررسی‌های اسلامی»، که هر کدام به نحوی در آماده‌سازی و نشر این چاپ از کتاب، سهمی دارند، سپاسگزارم و از خداوند متعال برای همه آنان سلامتی و توفیق روزافزون خواستارم.

سید هادی خسروشاهی

قم: مرکز بررسی‌های اسلامی

شماره ۸۹/۱۱/۲۲

www.ketab.ir

گوناگون علمی، ادبی نوشته شده است، بقیه این مقالات - که برخی رسیده است و برخی دیگر ان شاء الله تعالی خواهد رسید - در مجلد دوم^۱ چاپ خواهد شد. مقاله‌ها تقریباً به ترتیب وصول درج گردیده و تقدیم و تأخیر در طبع، به هیچ وجه، معلول رعایت امتیازی برای یکی و سلب آن از دیگری نیست. هر چند بزرگانی که منت نهاده و این مقالات را، فقط به خاطر رضای خدا و احترام به عالمی مسلمان، مرقوم داشته‌اند، در اوجی از رفعت همت و مرتبه‌ای از نزاهت اخلاق قرار دارند که دیده‌والانگر آنان به درجات نازل عالم مادی نمی‌نگرد، لیکن وظیفه ایجاب می‌نمود که این تذکر داده شود. از همه آنان به خاطر این بزرگواری سپاس گزاریم. و البته اجر ایشان را خدای بزرگ عنایت خواهد کرد که: ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ﴾.

فهرست‌های لازم، هرچند راهنمای تفصیلی مطالب، در آخر جلد دوم، به طبع خواهد رسید.

سید جعفر شهیدی

بهمن ۱۳۵۱ هجری شمسی،

ذوالحجّة ۱۳۹۲ هجری قمری.

۱. متأسفانه توفیق تهیه و چاپ مجلد دوم این یادنامه حاصل نگشت.